

Dr. H.F. Kohlbrugge

Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven? Rom. 6 vers 2.

Iemand kwam eens in een vreemde landstreek, waar hij dus de weg niet wist. Hij moest zeker naar een stad, waarvan hij wel niet ver meer af was, maar dat kon hem niet tevreden stellen, hij was er immers nog niet in. En juist dit, dat hij er nog niet in was, bracht hem in de grootste angst, want het was reeds avond, de dag had zich geneigd. En hoe dicht hij ook bij de stad was, hoe goed hem ook de weg beschreven was geworden, hij wist, uit angst dat hij de weg mocht missen, niet meer wat te beginnen, vooral omdat hij verscheidene kruiswegen zag, en de weg naar de stad geen brede weg was. Gelukkig voor hem kwam er een oude trouwe vriend achter hem aan. Toen nu de moede wandelaar naar alle kanten uitzag, ontwaarde hij in zijn uiterste nood deze oude getrouwe vriend, van wie hij wist, dat hij de weg zeer goed kende. En hij verblijdde zich over het zien van die trouwe vriend zozeer, alsof hij reeds in de stad was. Deze vriend zag er zonderling uit en handelde ook heel zonderling. Hij scheen zwak en was toch zo krachtig in zijn voorgaan, hij sprak zo weinig en zei toch zoveel met weinige woorden: soms deed hij alsof hij zelf niet wist, welke kant het uit moest, en als nu de arme pelgrim bij zichzelf dacht: "weet hij het dan ook zelf niet?" dan ging het op eens weer moedig vooruit. De weg, die hij hem leidde, was overigens zo ongebaand, dat hij meer op een moeras scheen uit te lopen, dan op een stad. Vaak ging het door zo'n dicht kreupelbos, dat de pelgrim dacht: nog één schrede voorwaarts, en wij vinden in het geheel geen uitweg meer. Nu ging het door moerassen, dan tussen een troep sterke stieren (vergelijk Psalm 22: 13) en ossen van Basan door, die met hun sterke hoornen dreigden, soms zelfs door diepe wateren. Het ergste voor de pelgrim was echter, dat hij zo vele bijpaden en zijwegen zag, waarop het zo gemakkelijk toeging, dat degenen, die er op wandelden, niet met moeilijkheden te kampen hadden net als hem, en niet zo geplaagd werden, en daarbij schenen deze wegen toch ook naar de stad te leiden. Nimmer echter sloeg de leidsman zulke wegen in, maar steeds vooruit van de een moeilijkheid tot de andere, zodat de pelgrim dacht: als er nog één gevaar komt, zoals het zo-even doorworstelde, dan ben ik verloren en in de diepte neergestort. Vaak werd hij gemelijk, omdat hij zo geleid werd; en toch niettegenstaande deze moedeloosheid (en dit is wel opmerkelijk) antwoordde hij iemand, die hem achterop kwam op de vraag, of dit de weg naar de stad was, zeer beslist: *Ja, dit is de weg.*

Al gaandeweg vroeg de leidsman aan zijn pelgrim: zeg mij nu eens heel eerlijk: hoe gaat het? De pelgrim dacht bij zichzelf: het gaat slecht, zeer slecht; maar hij zweeg en dacht: als het einde maar goed is. Toen zei de leidsman: U zegt in uw hart: het gaat slecht, en u bent helemaal mismoedig; maar ik zeg u, dat het goed met u gaat. Nu zal ik u echter ook uitleggen, waarom het goed met u gaat. Het is u immers niet om de weg, maar om de stad te doen, en omdat dit nu de weg naar de stad is, dan gaat het immers goed! Ja, maar ik ga niet goed, antwoordde de pelgrim, want ik houd de weg niet voor de juiste weg. Mij dunkt, de weg naar de stad kan toch niet door diepe wateren, door slijk en moeras, en tussen grote stieren doorgaan. Waarop hem de trouwe leidsman antwoordde: zeker zouden wij deze weg niet behoeven te gaan, als u bij

de aanvang niet de goede weg er aan gegeven had, maar nu is er geen andere weg. Ik zeg u echter, dat u goed gaat, hoe ook uw ogen naar al die zijwegen zien, hoe u ook door die bevallige bijpaden uw hart zou laten verleiden, en hoe u ook vol twijfel en misnoedigheid bent, want u blijft immers op mij zien, u houdt u aan mij, u vertrouwt op mij, daarom gaat u zoals u gaan moet. Wees dan nu goedsmoeds, spoedig bent u thuis. Zo sprak de leidsman, en de pelgrim nam getroost de staf weer op, want zulke woorden waren voor hem, alsof reeds het klokkengelui van de gewenste stad hem in de oren klonk.

Behoef ik de toepassing van de gelijkenis te maken? O dat zulks onnodig ware! Weliswaar wonen wij in de stad Gods, als wij maar ogen hebben om te zien. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde, de heilige stad en het nieuwe Jeruzalem, die Johannes in het Boek der Openbaring (Hoofdstuk 21 en 22) beschrijft, zoals hij het zag, dat is hier. Anders had hij niet kunnen schrijven, dat die stad van God uit de hemel nederdaalde; ook had hij niet kunnen schrijven, dat de bladeren van de boom des levens, die op de een en de andere zijde van de heldere rivier van deze stad groeide, tot genezing van de heidenen dienden; ook niet: "de dorstende is gekomen, en die wil, neme het water des levens om niet."

Maar van een andere zijde beschouwd, gaat het ons toch zoals geschreven is: "wij wandelen in geloof en niet in aanschouwen; wij zijn wel zalig, maar in hope," en: "wij wachten het af in een toestand van volharding, van lijdzaamheid." (2 Kor.5: 7; Rom. 8:24, 25; Gal. 5: 5.) Verloren wij in deze toestand helaas maar niet zo vaak Hem uit het oog, Die de overste Leidsman onzer zaligheid is! Want de ogen zijn dan voortdurend weer op onszelf en op de zonde gericht. Dan is er weer geen einde aan versagen, aan vragen, aan twijfelen, aan dwalen, omdat men het woord niet indachtig is, dat bij het begin van de weg te lezen staat: "hun Ontfermer zal hen leiden" (Jes. 49: 10). Men ziet veelmeer op de zware last zijn zonde, weet niet, hoe er zich van te ontslaan, verzint opnieuw allerlei middelen, wil tegenstrijdigheden oplossen, die opeens opgelost zijn, als wij op Hem zien, Die aan de Rechterhand des Vaders zit, en gezegd heeft: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen, tot de voleindig der wereld." (Matth. 28: 20.)

Welaan, laten wij elkaar in dit uur tot volharding opwekken door het antwoord te geven op een vraag, die zo velen de genade uit het oog doet verliezen.

Tekst: ROMEINEN 6: 2.

"Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?"

Nadat de Apostel Paulus in het eerste vers van het 5de hoofdstuk de Gemeente vervrolijkt had, door de verkondiging, dat zij, nu uit het geloof in gerechtigheid gesteld zijnde, door onze Heere Jezus Christus vrede bij God hadden; nadat hij hun voorgehouden had, hoe de liefde Gods hen over alles had heengezet, en hoe waarachtig de verlossing nu eenmaal was, zodat zij daarvan niet alleen verzekerd mochten zijn, maar ook in God roemen konden door onze Heere Jezus Christus, - houdt hij hun het grote verschil voor, dat er bestaat tussen Adam, onze eerste vader, en tussen de, ten tijde van Adam en van de latere wetgeving, nog toekomstige Adam, dat is Christus. van Hem was de eerste Adam in dat opzicht een afbeelding, dat de eerste het hoofd van alle mensen voor en in de zonde, de tweede het Hoofd in het Rijk van kwijtschelding van zonde, van verlossing, van genade en van heerlijkheid is. In dit 5de Hoofdstuk houdt de Apostel het de Gemeente voor ogen, hoe zij zo dwaas konden zijn, om nevens de genade van Jezus Christus een wet er bij te nemen. Want zij waren immers door de dood, door het geheel afzijn-van-God bij de Wet onbekwaam geworden. Daarom moest voor hen Christus, en Christus alléén de Man blijven, door Wiens gehoorzaamheid zij als rechtvaardigen gesteld waren. Hij geeft verder in het 20ste vers een goede verklaring, waarom er een Wet gegeven is, namelijk, opdat de mens daardoor des te meer tot het bewustzijn zou komen, hoedanig een zondaar hij eigenlijk is. Dat moest juist door zijn overtredingen van de Wet blijken, opdat de genade des te meer zou uitblinken, hoe deze door gerechtigheid in eeuwig leven door Jezus Christus, onze Heere, koninklijke heerschappij voert, net als de zonde koninklijke heerschappij gevoerd heeft in de dood. De Apostel weerlegt verder in dit 6de hoofdstuk

een bedenking, die het vlees in zijn kwade vijandige gedachten tegen de genade inbrengt, bewerende: "Indien dát een waarheid is, dat, hoe meer zonde er is, de genade zich des te meer openbaart, dat zij genade is, dan blijft immers de zonde daarbij staan, en wij kunnen dus volgens uw leer in onze zondige toestand blijven, opdat de genade des te meerder worde." Tegen zo'n bedenking komt de Apostel op met zijn gewone: "dat zij verre", en schrijft verder: "wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?" Om deze belangrijke woorden te verstaan, zoals de Apostel deze wil verstaan hebben, overwegen wij:

1. De vraag: Welke betekenis hebben wij dan aan het woord zonde te hechten wanneer Paulus in zijn Brief aan de Romeinen dit woord gebruikt ?
2. Verklaren wij de stelling: "wij zijn der zonde gestorven".
3. Leiden wij daaruit de gevolgtrekking af: *dat wij dien ten gevolge niet meer in de zonde leven.*

I.

Welke betekenis hebben wij dan aan het woord zonde te hechten wanneer Paulus in zijn Brief aan de Romeinen dit woord gebruikt?

Er is voor ons, die gewoon zijn de Bijbel te lezen, een tijd, waarin wij op dit 6de hoofdstuk van de Brief aan de Romeinen evenzo weinig acht geven als op al het andere dat er in de Heilige Schrift geschreven staat. Daarna is er een tijd, waarin wij dit hoofdstuk bij voorkeur verheffen, en het ons wellicht nog duidelijker voorkomt dan de overige hoofdstukken. Dan weer is er een tijd, waarin het ons veel onrust geeft; en een tijd, waarin wij er ons overheen zetten en liever van het 5de op het 7de en 8ste hoofdstuk overspringen. Tenslotte komt er een tijd, waarin wij geheel rustig op de grond van deze Apostolische getuigenis komen te staan.

Wat beduidt hier het woord zonde? Die ongelukkige gewoonte, die ons zo eigen is, om onze begrippen en gevoelens bij het lezen van de Schrift, in de Schrift in te brengen, maakt dat wij het Woord Gods, dat zo wijd van omvang is, altijd uitleggen naar de bekrompen gezichtseinder, waarin wij, kortzichtige mensen, ons bevinden. Velen verstaan onder "zonde" de uiterlijke werken van het lichaam. Of ik moet liever zeggen: geen mens laat er zich bepaald over uit, wat hij onder zonde verstaat; onze denkbeelden hechten zich daarbij gewoonlijk aan deze of gene bepaalde hartstocht, aan een bepaalde ondeugd, als: wellust, haat, gierigheid. Het spreekt vanzelf dat wij bij zulke voorstellingen niet diep onderzoeken. Want deden wij dit, dan zouden wij weldra wat anders vinden. Dat zou de duivel niet aangenaam zijn, die het immers wel weet, dat de mens niet radicaal, dat is van de grond op genezen wordt, zolang hij bij het uiterlijke en wat er bij hem openbaar wordt, blijft stilstaan. Want daarbij zal hij nu eens, als het een ander geldt, dit 6de hoofdstuk aanhalen, ook zichzelf soms daarop enigszins te goed doen, als stond het met hem, als het daar beschreven staat, terwijl hij op andere tijden voor zichzelf met een arme-zondaars-belijdenis zal zoeken er weer door heen te komen.

Het hart van de mensen is een arglistig ding: nu eens zet het zich op een troon van ingebeelde heiligheid, en droomt van allerlei graden en trappen van geestelijk leven; morgen weer en vooral wanneer het laatste uur nadert, zet het zich neer op het armezondaarsbankje. In beide gevallen blijft het 6de hoofdstuk van de Brief aan de Romeinen, zoals ook duizend andere plaatsen in de Schrift, voor hem duister, en zijn hart, hij moge zeggen wat hij wil, blijft onbevredigd. Met die vraag: "Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder geworden zij?", mocht wel menigeen tot zichzelf inkeren en ernstig overwegen, in plaats van te menen, dat zij hem niet aangaat, want over de kracht van de dood en bijzonder over de opstanding van Christus zijn zeer donkere en duistere begrippen in omloop. Wij hebben zeer dikwijls het woord "zonde" en "arm-zondaar-zijn", ook "arm-zondaar-blijven", in de mond, en dat wel op een wijze, waarop wij het niet in de mond zouden hebben, indien wij meer met de gehele, de volle troost van het Evangelie bekend waren. Immers aan het uiterlijke blijven wij hangen, en denken niet aan de kern.

Het woord "zonde", dat wij hier lezen, komt in de vorige hoofdstukken in het geheel slechts achtmaal voor, en in dit 6de hoofdstuk alleen wel dubbel zoveel. Ik vermeen, dat men, om de betekenis van een woord te vinden, dient te vergelijken alle andere plaatsen van het boek, waar datzelfde woord voorkomt. En wanneer wij bij Paulus het woord "zonde" vinden, dat wij dan ook de overige plaatsen te vergelijken hebben, waar hij zich juist van datzelfde woord bedient. Uit alle andere zullen wij het eerst een plaats aanhalen, waarin wij het woord "zonde" in de volle kracht van zijn betekenis voor ons hebben.

Wij lezen hoofdstuk 5:12, dat "door één mens de zonde in de wereld ingekomen is, en door de zonde de dood." Hierbij dienen wij dan toch het eerste Boek van Mozes te vergelijken, waar wij de geschiedenis van die éne mens lezen, om te weten wat dit dan voor een zonde geweest is, die deze begaan heeft. Wij lezen daar, dat God hem gebood: "Van alle bomen dezès hofs zult gij vrijelijk eten, maar van de boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten." Wij lezen verder, dat de slang zeide: "God weet, dat ten dage als gij daarvan eet, gij als God zult wezen, kennende het goed en het kwaad"; verder: dat Eva daarvan gegeten heeft, toen zij zag, dat die boom goed was tot spijs en een lust was voor de ogen, en dat zij van zijn vrucht nam en at, en ook aan haar man gaf, en hij at. Dit is de zonde, die in de wereld ingekomen is, volgens de woorden van de Apostel. De zonde, waarvan hij in de Brief aan de Romeinen spreekt, heeft bij hem daarom geen andere dan haar oorspronkelijke betekenis; dat is: hij beschouwt hier de zonde, zoals zij het allereerst in de wereld ingekomen is, en bijgevolg in haar oorsprong en haar ware gedaante. Deze zonde is, volgens hoofdstuk 5:19, door ongehoorzaamheid voorafgegaan, daarop volgde overtreding, en toen was de zonde ingetreden. Nu weten wij, dat de mens begonnen is met de duivel gehoor te geven, dat hij daarna tot hem is overgegaan, en zich verder geheel van God heeft losgemaakt, om de wil van de duivel te doen. Men moet bijgevolg het woord "zonde" bij de Apostel niet zo verstaan, alsof hij op een bepaald misdrijf het oog had gehad. Ook bedoelt hij daarmee niet zinlijkheid of zelfzucht, maar hij heeft haar in haar hele omvang, volgens de geschiedenis, en dus naar geest, voor zich. En zo bedoelt hij dan: de afval van de levende God, uit vermetelheid en wantrouwen jegens God, en de overgave van zichzelf aan de duivel, om zijn wil te doen, in plaats van te blijven bij het woord, dat uit Gods mond was uitgegaan.

Ziet daar de ware betekenis van het woord "zonde" in de Brief aan de Romeinen. Tot verder bewijs, dat dit zo is, heb ik u slechts Schriftuurplaatsen te herinneren, als deze: "Wij hebben te voren beschuldigd beide Joden en Grieken, dat zij allen onder de zonde zijn" (Rom. 3:9). "Want dat Christus gestorven is, dat is Hij der zonde éénmaal gestorven" (Rom. 6:10); "De bezoldiging der zonde is de dood" (Rom. 6:23); "God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid van vlees van zonde en dat voor zonde, heeft de zonde veroordeeld in het vlees" (Rom. 8:3); "Al wat uit het gelove niet is, dat is zonde (Rom. 14:23); Zo ook: "Zonde zal niet heer over u zijn, want gij zijt niet onder wet, maar onder genade" (Rom. 6:14). Zo ook in de Brief aan de Galaten (Hoofdstuk 3:22): "De Schrift heeft het al onder zonde besloten, opdat de belofte uit geloof in Jezus Christus aan de gelovigen zou gegeven worden." En: "Dien, Die zonde in het geheel niet kende, heeft Hij voor ons zonde gemaakt, opdat wij geworden zouden zijn gerechtigheid Gods in Hem" (2 Kor. 5:21). Als ik nu hierbij nog de Brief aan de Hebréeën aanhaal, waarin de Apostel Paulus het woord zonde opnieuw in geen anderen zin genomen heeft, terwijl daar staat: "dat Christus gekomen is om de zonde te niet te doen door Zijnszelfs offerande" (Hoofdstuk 9, 26), dan zal het ook daaruit wel blijken, dat hij niet zo zeer de bijzondere uiterlijke daden op het oog heeft, maar dat hij veeleer de zonde bij de wortel neemt, en dan spreekt het vanzelf, dat hij, die de plant bij de wortel aantast, ook al de bladeren, bloesems en bloemen, kortom, al wat daaruit is voortgekomen aangrijpt. Wat zou u zeggen, als u eens een blik in de kloosters kon werpen, en dan zag hoe men zich daar met zijn zonden afplaat en afmartelt? Zou u niet denken: och, mochten toch die arme mensen inzien wat eigenlijk hun zonde is. En nu u, ziet u het dan allen zo duidelijk in, voor zoveel u ook met zonden te worstelen hebt, wat dan de eigenlijke zonde is? Daar staat u voor het 6de hoofdstuk en werpt huichelachtig, met verkeerde bedoeling, dezelfde vraag op, of wel, u siddert bij deze woorden en leest ze liever niet.

Hoor: de zonde doet zich aan de wortel altijd *geestelijk* voor, en de mens, zoals hij nu eenmaal is, plant de zonde bij velden vol, en verbeeldt zich steeds dat er vrucht des Geestes uit zal opschieten. Hoewel hij zich telkens bedrogen ziet, toch wordt hij het planten niet moe. Hij werpt de schuld of op de grond, of op de hemel, en hij wil niet weten, dat zijn plant niet deugt, dat zij een vergiftige plant is, bij welke gebruik niemand gezond in 't geloof kan zijn, maar hij moet er aan sterven, tenzij dat God Zich nog over hem ontfermt. Grijp toch het ding bij de wortel aan. Verneem het nogmaals wat, volgens de Brief aan de Romeinen, zonde is. Zij is het afgeweken-zijn van de levende God uit vermetelheid en wantrouwen jegens God, en het zich-overgegeven-hebben aan de duivel om zijn wil te doen. Deze zonde nu, die door één mens in de wereld ingekomen is, is ons aller zonde. Van de levende God afgeweken te zijn en af te wijken, uit vermetelheid en wantrouwen, en zich de duivel overgegeven te hebben of over te geven, om zij wil te doen! Zo zeker als het is, dat dit de zonde van Adam en de onze is, zo zeker is het ook, dat de mens, die dit bij de Wet Gods heeft ingezien en erkend, die ook ondervonden heeft, hoe juist deze zonde als het ware de vruchtbare moeder is van al wat ons als zonde in het oog valt, dat die mens niet meer zal vragen of deze toestand eerst bij hem moet opgeheven worden. Veelmeer zal hij toestemmen en erkennen, dat in deze toestand en niettegenstaande deze toestand, al ware die ook nog zo erg, de gerechtigheid Gods de mens ten goede komt.

Echter doet zich nu een andere vraag op, of wij dan daarbij *in zo'n toestand mogen blijven, en wel onder het voorwendsel en met de bedoeling*, zo doende Gods genade meer te doen uitkomen. Met andere woorden: wanneer aan mensen, die zich op hetgeen zij als een genadegift van God ontvangen hebben, enigszins laten voorstaan, hun ongerechtigheid wordt aangetoond, en deze tegenover hun aanmatiging van iets te zijn, er op gewezen worden, dat zij hebben te erkennen, hoe het enkel en alleen genade is, wanneer zulke mensen dan met de vraag mochten komen: "Heeft er dan in 't geheel geen verandering met de mens plaats gehad? Ligt de zaak dan zo, dat de mens, nadat hij om Christus' wil gerechtvaardigd is, vrijelijk kan blijven wat hij is, opdat de genade zich te meer verheerlijke?, dan behoort men aan dezulken een juiste verklaring weten te geven, hoe het met die zaak gelegen is; en deze verklaring geeft de Apostel in onze tekst.

II.

Verklaren wij de stelling: "wij zijn der zonde gestorven".

Wij, die der zonde gestorven zijn! Wat zonde is, heb ik u verklaard; de vraag is nu: wat is dat: "der zonde gestorven te zijn"; en: hoe zijn wij der zonde gestorven?

Dit moet ons nu helder worden, wanneer wij opnieuw het 12de Vers van het 5de Hoofdstuk en daarvan de laatste woorden onder onze aandacht nemen. Wij lezen daar: "alzo is de dood tot alle mensen doorgestaan, omdat zij allen gezondigd hebben." Over het Griekse woordje, dat Luther door "omdat" vertaald heeft, is men het nooit eens kunnen worden. Beroemde taalkundigen vertalen het door "in welken"; ze laten het terugslaan op "door één mens", zodat het dan moest betekenen: "in welke eerste mens zij allen gezondigd hebben." Bij deze strijd onder de geleerden is het mij duidelijk geworden, dat de Apostel bij het "in welken" aan de dood denkt, waarvan hij in de laatst voorafgaande woorden gesproken heeft, en dat daarom de hele zin is: in of onder de heerschappij des doods, welke tot alle mensen is doorgestaan, hebben zij allen gezondigd. De stand van zaken is als volgt: Adam was door eigene moedwillige ongehoorzaamheid van de levende God afgeweken en had zich aan de duivel overgegeven, om zijn wil te doen. Daarop volgde de dood, of het volslagen "afgevallen-zijn van God en het eigendom-geworden-zijn van de duivel". Deze dood, dit volkomen afgevallen-zijn van God, dit vervreemd-zijn van Zijn leven (Ef. 2:12; 4:18) is tot ons doorgedrongen; en in dit vervreemd-zijn van het leven Gods, in deze toestand van geestelijke dood hebben wij allen gezondigd, dat is: hebben wij het allen zo gemaakt, dat wij willens en wetens God laten zeggen wat Hij wil, en ons aan de duivel overgeven, om zijn wil te doen. Is nu echter dit vervreemd-zijn van het leven Gods van ons weggenomen, zijn wij uit deze toestand, die de Schrift "dood" noemt, uit dit geheel "van God af-zijn" uitgerukt, zijn wij door Christus Gode weder toegebracht (Ef. 2:18; I Petrus 3: 18), dan zijn wij ook die dingen gestorven, waarin wij in

onze eerste toestand leefden. Het gaat zulk een als wanneer men uit de toestand van een verschrikkelijke armoede in allerlei volheid en liefelijkheid wordt overgezet. Wat men deed, toen men arm was, dat men overal zocht naar een stukje hout om zich te warmen, naar een korstje brood om zich te verzadigen, naar een stuk goed, om zijn naaktheid te bedekken, dat zal men immers nu niet meer uit aardigheid voortzetten. Men heeft er toenmaals tranen genoeg bij vergoten, jammer genoeg geleden. Men zal zich nu liever aan de volheid houden ten aanzien van alles wat men nodig heeft. Men is *aan de armoede gestorven*, sinds men in het nieuwe leven van volheid is overgegaan. Zo ook de knaap, die de jongelingsjaren bereikt heeft en nu tot een beroep is gekomen; hij is aan het speelgoed en de schoolbanken gestorven. En hoe luid getuigen voor alle tegenwoordige en toekomstige dingen de woorden: "Hoor, o dochter, en zie en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis" (Psalm 45: 11).

Maar hoe is men der zonde gestorven?

Opdat men nu niet weer, ondanks alles wat gezegd is aan een bijzondere hartstocht, een misdrijf of enige ondeugd denke, maar het toch steeds in gedachten houde, dat wij hier met de wortel van alle zulke dingen te doen hebben, daarom leg ik u deze woorden voor: "Want dat Christus gestorven is, dat is Hij der zonde éénmaal gestorven die wij in het 10e vers van ons teksthoofdstuk lezen. Verstaan wij deze woorden, dan verstaan wij ook, hoe wij der zonde gestorven zijn.

Hoe is dan Christus der zonde gestorven? Allengskens? Als een held van de deugd? Wellicht daardoor, dat Hij in de aanhoudende strijd met allerlei lusten, deze allengskens overwonnen en op de vlucht gejaagd heeft? Of daardoor dat Hij, aan allerlei verzoeken blootgesteld zijnde, van kracht tot kracht is voortgegaan?

Ja, zo zien er de Messiassen en heiligen van de afgodendienaars uit. Die weten hun zaken zelf in orde te brengen. Die verstaan het, om zich de lippen af te snijden, de tong uit te bijten, de handen af te kappen, of hun ledematen te verminken. Maar Christus niet alzo! Deze heeft gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden; Deze is door lijden en dood voleindigd, volmaakt. "Ephápax", op eens, voor éénmaal is Hij der zonde gestorven, zegt de Apostel. Hoe dan? Ik heb u gezegd, dat hierin de zonde bestaat, dat men afwijkt van de levende God uit vermetelheid en wantrouwen, en men zich de duivel overgeeft om diens wil te doen. Dezer zonde is Hij zo gestorven, dat Hij, toen Hij aan het hout hing, aan het dorre hout, zoals Adam eens aan het groene hout stond, dat Hij toen, terwijl Hij, *het Woord*, Zich alleen op het geschreven Woord zag verwezen, in die drie uren van de hoogste verlatenheid *niet* het oor geleend heeft aan de vraag: "Zou de Vader gezegd hebben: Gij zijt Mijn Zoon?" Ook niet gehoor gegeven heeft aan een toefluistering, als: "Zo Gij waarlijk Gods Zoon zijt, ruk U dan de nagelen uit handen en voeten, en kom af van het kruis. God weet zeer wel, dat, wanneer Gij zulks doet, het openbaar zal worden, dat Gij zijt wat God is; daarop wacht Hij; doe dus dit, of anders is het voor U eeuwig duisternis." Nee, Hij keerde Zich niet af van de levende Vader. Hij was geenszins vermetel, Hij mistrouwde Hem niet! Nee, Hij gaf geen gehoor aan de duivel, om Zich groot en machtig, om Zich als de Held uit Juda's stam te tonen. Hij bleef hangen en riep; Hij, het eeuwige Woord, riep uit het geschreven Woord uit: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten!" Nee, Hij bleef aan het kruis hangen en kwam er niet van af, dan om uit te roepen: "Het is volbracht!" Het is volbracht! Zo riep Hij, toen niemand zien kon, wat er dan volbracht was, en Hij neigde het hoofd, en gaf de geest! Zo is Hij der zonde gestorven.

En nu wij? Hoe wij? "Wij zijn met Christus gestorven," schrijft de Apostel Vers 8. Hoe? Aan wat gestorven? Aan de zonde, met Hém, daar aan het hout des kruises, toen Hij Zich voor ons aan God, Zijn God, vastgehouden heeft, hoewel al de fiolen des toorns over Hem werden uitgegoten, en ofschoon alle duivelen op Hem aanvielen!

III.

Leiden wij daaruit de gevolgtrekking af, dat wij dien ten gevolge niet meer in de zonde leven.

En nu, zullen wij nu nog in de zonde leven, daar wij aan de zonde gestorven zijn? Voorzeker, indien het een gewone menselijke geschiedenis is, de geschiedenis, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om de

zondaren zalig gemaakt te hebben; indien het een geschiedenis is, die ons in het geheel niet aangaat, of indien het een fabel is, dat 400 mijlen van hier een stad ligt, die Jeruzalem heet, en tegenover deze stad een heuvel is, genaamd Golgotha; indien het een fabel is, dat op die heuvel eens iemand gebloed heeft, en gestorven is, wiens Naam is Jezus Christus, Welke God is, geprezen in alle eeuwigheid, - dan zijn wij zeker nog in onze zonden, en kunnen ook geheel rustig in onze zonden blijven leven! Of, als wij in 't geheel geen hart of geen oor, hoegenaamd geen behoefte voor eeuwige waarheden hebben, ook dan!

Maar wanneer het er bij ons om gegaan is, dat die boven alles belangrijke vraag: "*Hoe zijt gij rechtvaardig voor God?*" Ons zo heeft bestormd, dat wij niet geweten hebben noch weten, waar wij blijven zullen; wanneer het er ons dus van hart om gegaan is en het er ons nog om gaat, van de vrees des doods en uit de macht des satans, in wiens ketenen wij ons gebonden gevoeld hebben of nog voelen, verlost te zijn; wanneer er een tijd voor ons was, dat wij geen rust noch duur konden vinden vanwege de geweldige onvrede, die ons allerwege overviel; wanneer wij de leemten en de leegten van het hart gekend hebben of nog kennen, die noch door de wereld, noch door de genietingen van de zonde, noch door iets wat het zichtbare ons biedt, kunnen vervuld worden; wanneer ons geen middelen, geen ontberingen te veel zijn geweest of nog zijn, om in de rechte verstandhouding tot God en Zijn Wet te staan; als daar dorst, hete dorst naar genade, naar barmhartigheid, naar vrede, naar troost is; als wij enigermate tot op de grond zijn doorgedrongen, om te weten vanwaar alle menselijke ellende is, en dat waarlijk alle ellende alleen daarin haar grond heeft, dat wij Gode de rug toegekeerd hebben en toekeren, in plaats van het aangezicht, en nu daarbij ondervonden hebben wat het zeggen wil: "Welgelukzalig is de man, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is! welgelukzalig is de mens, dien de Heere de zonde in 't geheel niet toerekent", en wij daarom verstaan wat het zegt, dat Christus der zonde gestorven is op eens, éénmaal voor altijd, - dan is het een levende waarheid, een waarheid Gods, een waarheid in Jezus, ons geopenbaard uit Heilige Geest.

En wanneer wij dan zo verstaan hebben, dat en hoe wij met Christus gestorven zijn, zullen wij dan nog in het oude doen en drijven kunnen blijven? Blijven, zoals wij vroeger waren? Waar zo'n waarheid erkend wordt en beleden, daar heeft deze waarheid ook een almachtige en onweerstaanbare invloed op de mens, die deze belijdt. Nee, die zal niet meer daarin kunnen leven, dat hij van de levende God uit vermetelheid en wantrouwen zou afgeweken zijn; niet meer daarin kunnen leven, dat hij zich de satan overgaf om zijn wil te doen. Nee, die kan onmogelijk in het oude doen blijven zitten. Hij, Die de sleutelen der hel en des doods draagt, zal wel wonderlijk en heerlijk daarvoor zorg dragen, dat degenen, die Hij in Zijn dood aan de zonde van zo'n rebellie jegens de levende Vader heeft laten sterven, zich met Hem in Zijn eeuwig leven zullen overgezet vinden. En dat zij niet der zonde, maar Gode leven zullen in Hem, zoals Hij, wat Hij leeft, Gode leeft. Dat waarborgt ons Zijn opstanding: is het ons gegeven te geloven, dat wij met Hem gestorven zijn, dan wordt het ons ook gegeven te geloven, dat onze oude mens aan Zijn kruis met Hem gekruisigd is, en wij dus met Hem zullen leven.

Maar zullen wij deze dingen verstaan, zoals zij waarheid in Jezus zijn, dan moet er bij ons *een waarachtige, zware en grote nood* geweest zijn.

- Want velen houden er veel meer van, om hun bekeringsgeschiedenissen in de plaats te stellen van een waarheid uit Gods Woord, die juist dan met macht doorbreekt, wanneer een menskind in zichzelf niets meer kan vinden, om zich aan vast te houden.
- Anderen daarentegen beminnen veelmeer hun mystieke stellingen en gevoelens aangaande een "der zonde afgestorven-zijn", in plaats van "gestorven-zijn". Zij moesten toch begrijpen, dat juist deze hun mystieke werkzaamheden enkel wapens zijn, waar een zij hun leden wapenen, om in de zonde te blijven.
- Weer anderen koesteren allerlei begrippen van trappen en graden, en helpen elkaar wederzijds op tot de derde, vierde of zesde trap. Zij moesten het toch verstaan, dat juist deze zesde trap de zonde is waarin zij blijven, en die hun ook nog eens onder de voeten zal verbroken worden.
- Weer anderen maken er zich een waar genoegen uit, om ten allen tijde van zonde en dan ook van genade te spreken. Zij moesten het toch verstaan, dat, als zij slechts een mostaardzaadje van de Genade tot zich namen, hun vrede zijn zou als het zand van de zee en als de steentjes in de beken.

- Weer anderen menen: dat ding komt wel mettertijd; anderen: het komt door zelfkastijdingen; anderen weer: door een voortgaande heiligmaking. Zij allen moesten toch begrijpen, dat juist al zodanige beweringen van het verstand in die zonde haar oorsprong hebben, die de Apostel hier bedoelt, als hij schrijft: "Wij, die der zonde gestorven zijn!"
- Weer anderen denken: Wat wil toch de Apostel? Hoe ziet het er dan over het geheel met mij uit? Ik heb toch alle deze dingen doorgemaakt! Dezen moesten toch verstaan, dat juist daarom, omdat zij bij de uiterlijke misdrijven zijn blijven staan, zij in hun eigenlijke wezen blijven steken, want de zonde bedriegt hen, om met het verstand te geloven, wat zij met het hart geloven moesten.

Geliefde Broeders en Zusters! Tot hiertoe mag u van deze woorden gemaakt hebben, wat u er van gemaakt hebt. Ik heb nu u meegedeeld, hoe het met de zaak gelegen is. Bevinding te hebben, dat wij, zoals wij mensen zijn, een hart hebben om altijd af te wijken van de levende God uit vermetelheid en wantrouwen, en ons de duivel over te geven om zijn wil te doen. En bevinding te hebben dat uit zulke zonde echter niets wordt, maar dat en hoe wij haar gestorven zijn. Dit gaat hand aan hand.

Maar dat uit deze zonde, zoals ik u die naar de onderwijzing van de Apostel heb blootgelegd, alle zonden en misdrijven en allerlei bijzondere hartstochten voortspruiten, dat hoop ik u duidelijk gemaakt te hebben, opdat u de wortel en de vruchtbare moeder van al wat er bij u openbaar wordt, of wat gij in 't verborgen waarneemt, zal kennen.

En hebt u dat verstaan, dan zult u het ook verstaan hebben, dat geenszins daarin ons leven kan bestaan, dat wij van de levende God afwijken, om de duivel te behagen maar integendeel, dat wij juist vanwege onze grote ellende wel in datgene moeten leven, en ook graag in datgene zullen leven, wat gerechtigheid is voor God en mensen. En dit zal recht vorstelijk toegaan, als wij slechts het parool behouden: *Jezus Christus uit het zaad van David is opgestaan uit de doden en leeft eeuwiglijk, ons ten goede.* AMEN

Gehouden te Elberfeld de 30 Augustus 1846, 's voormiddags.